

Становище относно Проект на Закон за изменение и допълнение на
Закона за марките и географските означения

от Димитър Батаклиев
адвокат, представител по индустриална собственост

от Климент Марков
адвокат

ул. "Съборна" №14, ет. 3, офис 6, гр. София
dimitar.batakliev@petosevic.com; kliment.markov@petosevic.com

024834168

Уважаеми г-да,

Във връзка с провежданата обществена консултация относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за марките и географските означения от 3 юли 2025 г. представяме мотивирани предложения за изменение и допълнение на закона за включването им в проекта.

С уважение,

Димитър Батаклиев

Климент Марков

	Предложение	Мотиви
1.	Чл. 12, ал. 4 да отпадне, както и свързаните с нея текстове – чл. 36, ал. 7, чл. 52, ал. 1, т. 2, чл. 73, ал. 2, т. 6	Разпоредбата противоречи на общия принцип от чл. 10, ал. 2 ЗМГО, че правото на регистрация принадлежи на първия заявител. Тя дава възможност на първия ползвател на марка да се противопостави на първия заявител, за да получи регистрация за по-късно подадена от него заявка.

		<p>Чл. 5(4)(а) от Директива 2015/2436 дава възможност на държавите по желание да предвидят възможност за опозиция на базата на нерегистрирана марка, но само ако опонентът притежава право върху нерегистрираната марка. Разпоредбата дава възможност на държави, чиито национални законодателства традиционно предвиждат субективни права върху нерегистрирани марки, да запазят уредбата си. Нашето законодателство обаче не предвижда такива субективни права.</p> <p>Разпоредбата предвижда възможност за защита на едно право (право на опозиция), без да съществува уредба на съответното материално право, което се защитава. Опозицията е и процесуален способ за защита на по-ранни права. Без наличието на такива по-ранни права, този способ не би трябвало да е наличен. Законодателството ни не предвижда права върху нерегистрирана марка. Съответно не би трябвало да съществува възможност за опозиция на такова основание.</p>
2.	<p>Чл. 12, ал. 5 да се промени на:</p> <p><i>При опозиция, подадена от действителния притежател на по-ранна марка, защитена в чужбина, не се регистрира марка, когато е налице вероятно за объркване между марките и заявителят е действал недобросъвестно при подаване на заявката.</i></p>	<p>Обхватът на чл. 12, ал. 5 следва да се стесни, за да бъде приведен в съответствие с Директива 2015/2436.</p> <p>Чл. 5(4)(в) на Директива 2015/2436 легитимира единствено действителния притежател на марка, защитена в чужбина, при подаване на опозиция срещу</p>

		<p>недобросъвестен заявител и то при наличието на вероятност за объркване на марките.</p> <p>Извън това, различните форми на недобросъвестност представляват абсолютни основания за отказ или обявяване на недействителност в чл. 4, ал. 2 на Директива 2015/2436 и като такива могат да се релевират само чрез възражение или искане за заличаване на абсолютни основания.</p>
3.	<p>Чл. 13, ал. 2 да се промени на:</p> <p><i>Използване в търговската дейност по смисъла на ал. 1 включва:</i> [...]</p>	<p>Разпоредбата би трябвало да съдържа примерно, неизчерпателно изброяване на видовете използване, които притежателят на марката може да забрани (срв. чл. 9, ал. 3 от Директива 2015/2436, Решение от 23 март 2010 г. на СЕС по C-236/08—C-238/08, §65, Решение от 2 март 2016 г. на СЕС по C-179/15, § 40).</p> <p>Сегашната редакция оставя впечатлението, че изброяването е изчерпателно, както се интерпретира и от някои съдебни състави.</p>
4.	<p>Чл. 36, ал. 3, т. 2(а) следва да отпадне.</p>	<p>Разпоредбата предвижда като основание за заличаване на марка конфликт с право на име или портрет, когато това право се ползва със закрила по друг закон.</p> <p>В законодателството ни липсва уредба на правото на име или портрет (по-точно право върху лично изображение). Поради това предвиденото основание е мъртва норма и следва да отпадне.</p> <p>Разпоредбата предвижда процесуално право (право да се иска заличаване), без да е установено съответно материално право, което то да</p>

		<p>защитава. Производството по заличаване на марка е способ за защита на по-ранни права. Без наличието на такива по-ранни права, този способ не би трябвало да е наличен.</p> <p>Директива 2015/2436 по чл. 5, ал. 4(б) предвижда тези основания като незадължителни, поради което отпадането им няма да доведе до конфликт с директивата.</p>
5.	<p>Чл. 36, ал. 5, т. 1 да се промени на:</p> <p><i>по т. 1 - от лицата по чл. 52, ал. 1;</i></p>	<p>Решение, постановено в рамките на производство по опозиция, не следва да изключва възможността за последващо подаване на искане за заличаване, основано на същите по-ранни права. Подобно ограничение не отчита възможността за нови обстоятелства или доказателства, с които страната не е могла да се снабди при решаването на опозицията, например доказателства за използване или репутация на по-ранната марка, или промени в приложимите правни стандарти, критерии и фактори.</p> <p>Това води до непропорционално ограничаване на правото на защита на притежателите на марки и противоречи на стандарта за ефикасно административното производство по заличаване, заложен в чл. 45 от Директива (ЕС) 2015/2436 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките.</p> <p>В допълнение, в сравнителен план, Регламент (ЕС)</p>

		2017/1001 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно марката на Европейския съюз допуска възможността за заличаване на марка независимо от наличието на производство по опозиция.
6.	Чл. 52, ал. 2, т. 4 да се промени на: <i>основания</i>	<p>Предложението е да отпадне задължителното мотивиране на опозицията като изискване за нейната формална редовност. Мотивите не могат да бъде задължителен реквизит на опозицията. С оглед на служебното начало органът е длъжен да я разгледа и без изложение на мотиви. Поради това изискването за мотиви следва да премине към ал. 3 и по този начин да бъде изключено от проверката по чл. 55, ал. 3.</p> <p>За преценка на допустимостта ѝ, е достатъчно страните да очертаят нейния предмет и обхват – марката, обект на опозиция, и правата, на които се основава опозицията, без да се изисква да бъдат доказвани или обосновавани основанията за подаване на опозиция. За целта е достатъчно да посочат фактическите и правните основания на опозицията - по-ранните марки или други права, на които се базира, и правните основания за подаването ѝ.</p>
7.	Чл. 52, ал. 3, т. 3 да се промени на: <i>мотивирано изложение относно основателността на опозицията, както и доказателства, когато е необходимо</i>	<p>Опонентът следва да има възможност да изложи аргументи в подкрепа на основателността на опозицията и съответни доказателства. Това обаче не следва да бъде условие за нейната редовност и следва да бъде изключено от проверката по чл. 55, ал. 3.</p> <p>Възможността за представяне на мотиви и доказателства не</p>

		следва да се преклудира с подаване на опозицията, а в определен срок след изтичане на срока за споразумение (вж. предложението относно чл. 57, ал. 4).
8.	<p>Чл. 53 да се промени на:</p> <p><i>Опозицията се разглежда от държавен експерт по смисъла на чл. 64 или юрист.</i></p>	<p>Следва да се преосмисли необходимостта от разглеждане на опозицията от колективен орган.</p> <p>Опозиционната процедура и основания не се отличават със сложност, която да изисква разглеждането на опозициите от три лица. Освен това решенията по опозиции подлежат на обжалване пред отдел Спорове, където се разглеждат от състави от трима експерти.</p> <p>С цел подобряване на оперативността и бързината предлагаме опозициите да бъдат разглеждани и решавани от държавни експерти или експерти с юридическо образование.</p> <p>Сравнителноправно, в множество европейски държави опозициите обикновено се решават еднолично, а не от състави. Така е в Обединеното кралство, Германия, Франция, Италия, Хърватско, Словения, Чехия, Полша, Испания, Унгария и др.</p>
9.	<p>Да се създаде нов чл. 57, ал. 4:</p> <p><i>Когато в срока по ал. 1 не бъде депозирано споразумение, на опонента се предоставя двумесечен срок за мотивирано изложение относно основателността на опозицията и доказателства.</i></p>	<p>Възможност за мотивиране на опозицията и представяне на доказателства за основателността ѝ следва да се даде на опонента след изтичане на срока за споразумение, а не да се изисква преди това. Излагането на аргументи и доказателства обикновено е свързано със значителни усилия и разходи, които могат да се окажат</p>

		излишни, ако страните постигнат споразумение.
10.	<p>Сегашният чл. 57, ал. 4 да стане чл. 57, ал. 5 и да се промени, както следва:</p> <p><i>След изтичане на срока по ал. 4, на заявителя се предоставя двумесечен срок за отговор по опозицията, изложението по ал. 4 и доказателствата, ако такива са представени.</i></p>	<p>Възможност за отговор на опозицията следва да се предостави, след като се преклудира правото на опонента да мотивира опозицията и представи доказателства с оглед на предложението по т. 8.</p>
11.	<p>Да се създаде нов чл. 57а:</p> <p><i>Решение при липса на отговор</i> Чл. 57а. (1) Ако заявителят не е представил в срок отговор на опозицията, съставът по опозиции взема решение за пълен или частичен отказ за регистрацията на марката – обект на опозиция, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на заявителя са указани последиците от неспазването на сроковете за представяне на отговор; 2. опозицията е вероятно основателна с оглед на посочените в нея по-ранни права и представените доказателства. <p>(2) Решението по ал. 1 не се мотивира по същество. В него е достатъчно да се укаже, че то се основава на липсата на отговор от страна на заявителя в предоставения му срок.</p> <p>(3) Решението по ал. 1 не подлежи на обжалване.</p> <p>(4) В едномесечен срок от връчването на решението по ал. 1 заявителят може да поиска от Административен съд – София-град неговата отмяна, ако е бил лишен от възможност да представи отговор поради:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ненадлежно уведомяване за възможността да представи отговор по чл. 57, ал. 5; 	<p>Възможността за постановяване на решение за отказ на регистрацията при липса на отговор би облекчило натовареността на съставите по опозиции. Те ще бъдат освободени от задължението да разглеждат по същество опозиции, когато заявителят се е дезинтересирал от подадената заявка. Доколкото регистрацията на марката е свързана с възникването на субективни права, заявителят следва да бъде мотивиран активно да защитава тази своя възможност.</p> <p>Понастоящем Патентното ведомство е длъжно да мотивира подробно опозиции, дори когато заявителят е възприел пасивно поведение.</p>

	<p><i>2. невъзможност да представи отговор поради особени непредвидени обстоятелства, които не е могъл да преодолее.</i></p>	
12.	<p>Чл. 64 да се промени:</p> <p><i>Решенията по заявка за регистрация на марка и решенията във връзка с признаване на действието на международна регистрация на марка на територията на Република България се постановяват от държавен експерт или юрист.</i></p>	<p>Решенията по регистрация на марки би следвало да могат да се вземат и от юристи, които не са държавни експерти. Материята е изцяло правна. Качеството държавен експерт има смисъл само по отношение на лица без юридическо образование, доколкото придобиването му изисква запознаване с правния режим на индустриалната собственост. Познаването на този режим се предполага за лица с юридическа правоспособност.</p> <p>Това ще облекчи и Патентното ведомство предвид недостига на кадри и затрудненията при обезпечаване на необходимата численост на държавни експерти.</p>
13.	<p>Чл. 69, ал. 2 да се промени, както следва:</p> <p><i>Съставите за разглеждане на жалбите и исканията се състоят от три члена – държавни експерти или юристи. Поне един от членовете е юрист. Съставите се назначават от председателя на Патентното ведомство или оправомощен от него заместник-председател.</i></p>	<p>Предлага се съставите по за разглеждане на искания за заличаване или отмяна да се намалят от пет на три члена. Предметът на тези производства не предполага по-разширен състав от производствата по жалби. Производствата по искания до голяма степен касаят същите въпроси – наличието на абсолютни или относителни основания за отказ/заличаване, както и въпроси относно реалното използване, които могат да възникнат в контекста на опозиция. Допълнителните относителни основания за заличаване не се отличават с по-голяма сложност, за да бъдат разглеждани от 5-членни състави.</p>

		<p>Материята е изцяло правна (за разл. от производствата във връзка с патенти, където участието на лица с техн. образование е необходимост). Затова тук участието на държавни експерти в съставите не следва да бъде задължително, а само възможност. Те следва да включват най-малко едно лице с юридическо образование. Качеството държавен експерт има смисъл само по отношение на лица без юридическо образование, доколкото придобиването му изисква запознаване с правния режим на индустриалната собственост. Познаването на този режим се предполага за лица с юридическа правоспособност.</p> <p>Редуцирането на числеността на съставите ще облекчи ведомството предвид недостига на кадри и затрудненията при обезпечаване на необходимата численост на държавни експерти.</p> <p>Съставите следва да могат да се назначават и от оправомощен от председателя зам.-председател.</p>
14.	Чл. 71, ал. 1, т. 4 да се промени на „основание“.	<p>Предлага се да отпадне задължението за мотивиране на жалбата.</p> <p>С оглед на задължението на състава да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания, липсата на конкретни оплаквания в жалбата не следва да води до нейната нередовност съгласно чл. 73, ал. 5.</p>

15.	Чл. 71, ал. 3, т. 4 да се промени на „основание“.	<p>Предлага се да отпадне задължението за мотивиране на жалбата.</p> <p>С оглед задължението на състава да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания, липсата на конкретни оплаквания в жалбата не следва да води до нейната нередовност съгласно чл. 73, ал. 5.</p>
16.	Чл. 71, ал. 5, т. 5 да се промени на „основание“.	<p>Предлага се да отпадне задължението за мотивиране на исканията – вж. доводите по т. 5.</p> <p>Мотивите не могат да бъде задължителен реквизит на искането. С оглед на служебното начало органът е длъжен да го разгледа и без изложение на мотиви. Поради това изискването за мотиви следва да премине към ал. 6 и по този начин да бъде изключено от проверката по чл. 73, ал. 5.</p> <p>За преценка на допустимостта му, е достатъчно страните да очертаят неговия предмет и обхват – марката, обект на искането, и правата, на които искането се основава, без да се изисква да бъдат доказвани или обосновавани основанията за подаване на искането. За целта е достатъчно да посочат по-ранните марки или други права и правните основания за подаване на искането.</p>
17.	<p>Чл. 71, ал. 6, т. 3 да се промени на:</p> <p><i>мотивирано изложение относно основателността на искането, както и доказателства, когато е необходимо</i></p>	<p>Молителят следва да има възможност да изложи аргументи в подкрепа на основателността на искането и съответни доказателства. Това обаче не следва да бъде условие за неговата редовност</p>

		и следва да бъде изключено от проверката по чл. 73, ал. 5.
18.	<p>Да се създаде нов чл. 76а:</p> <p><i>Решение при липса на възражение</i></p> <p><i>Чл. 76а. (1) Ако притежателят на правото върху марка не е представил в срок възражение на искането, председателят на Патентното ведомство или от оправомощен от него заместник-председател взема решение за пълно или частично заличаване или отмяна на регистрацията на марката – обект на искането, когато:</i></p> <p><i>1. на притежателя на правото върху марката са указани последиците от неспазването на сроковете за представяне на възражение;</i></p> <p><i>2. искането е вероятно основателно с оглед на посочените в него основания и представените доказателства.</i></p> <p><i>(2) Решението по ал. 1 не се мотивира по същество. В него е достатъчно да се укаже, че то се основава на липсата на възражение от страна на притежателя на правото върху марка в предоставения му срок.</i></p> <p><i>(3) Решението по ал. 1 не подлежи на обжалване.</i></p> <p><i>(4) В едномесечен срок от връчването на решението по ал. 1 притежателят на правото върху марка може да поиска от Административен съд – София-град неговата отмяна, ако е бил лишен от възможност да представи възражение поради:</i></p> <p><i>1. ненадлежно уведомяване за възможността да представи възражение по чл. 76, ал. 1;</i></p> <p><i>2. невъзможност да представи възражение поради особени непредвидени обстоятелства, които не е могъл да преодолее.</i></p>	<p>Възможността за постановяване на решение за заличаване или отмяна на регистрацията при липса на отговор би облекчило натовареността на съставите по спорове, като ги освободи от задължение да разглеждат по същество искания, когато правоносителят се е дезинтересирал от защитата на правата си. Доколкото производството е свързано със защита на субективни права, техният носител следва активно да ги защитава.</p> <p>Понастоящем ведомството е длъжно да мотивира решенията по искания, дори когато правоносителят е възприел пасивно поведение.</p>

<p>19.</p>	<p>Чл. 133а да се промени, както следва:</p> <p><i>Заповеди срещу незаконно съдържание</i></p> <p><i>Чл. 133а. (1) Когато нарушение по чл. 127 е извършено в онлайн среда, се издава заповед, с която на нарушителя се разпорежда да премахне незаконното цифрово съдържание. Нарушителят се уведомява незабавно по реда, предвиден в Административнопроцесуалния кодекс. Нарушителят е длъжен да изпълни разпореждането в срок до три дни от уведомяването му.</i></p> <p><i>(2) Когато нарушение по чл. 127 е извършено в онлайн среда, се издава заповед, с която на доставчиците на хостинг услуги и на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, се разпорежда да премахнат, блокират или ограничат достъпа до онлайн интерфейса на нарушителя в срок до три дни от уведомяването им. Доставчиците на хостинг услуги и предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, се уведомяват незабавно за заповедта по реда, предвиден в Административнопроцесуалния кодекс.</i></p> <p><i>(3) Когато нарушение по чл. 127 е извършено в онлайн среда, се издава заповед, с която на регистраторите на домейни се разпорежда да заличат пълното име на домейна на нарушителя в срок до три дни от уведомяването им. Регистраторът на домейн се уведомява незабавно по реда, предвиден в</i></p>	<p>Член 133а урежда налагането на принудителни административни мерки при нарушения в онлайн среда. Мерките се изразяват в задължение за премахване на незаконно цифрово съдържание. Техни адресати са нарушителят (ал. 1), доставчиците на онлайн услуги (ал. 2) и регистраторите на домейни (ал. 3).</p> <p>Налагането на мярката по отношение на доставчиците на онлайн услуги по ал. 2 е поставено под условие на неизпълнение на заповедта от страна на нарушителя. Това не би следвало да е така. Органът следва да има правомощия да наложи ПАМ на посредник независимо от налагането на такава на нарушителя, който може да бъде неизвестен. Често пъти при нарушения в онлайн среда нарушителят не може да бъде установен или установяването му е затруднено. Затова налагането на ПАМ по отношение на посредника не следва да е обвързано с бездействие от страна на нарушителя.</p> <p>Същото се отнася и до ПАМ по отношение на регистраторите на домейни по ал. 3. Предвидено е, че мярката се налага на регистраторите, ако мерките по отношение на заявителя или посредника не са постигнали преустановяване на нарушението. Би следвало мерките да се налагат без такова условие. Заповедта следва да бъде за прекратяване, а не за заличаване на домейна с оглед на възприетата терминология. Накрая разпоредбата установява начин на</p>
------------	--	---

<p>Административнопроцесуалния кодекс.</p> <p>(4) Заповедите по ал. 1 – 3 се издават от председателя на Патентното ведомство или оправомощен от него заместник-председател и подлежат на обжалване пред Административен съд София-град по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението им, освен ако съдът разпреди друго.</p> <p>(5) По преценка на органа по ал. 4 заповедите по ал. 1-3 се издават самостоятелно или при образувано административнонаказателно производство.</p> <p>(6) Лице, което не изпълни заповед по ал. 1-3 се наказва с глоба от 500 до 2500 лв, а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.</p> <p>(7) При повторно нарушение по ал. 5 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.</p>	<p>уведомяване на регистратор, когато домейнът на търговеца попада в областта „.bg“. Не е ясно защо се изключва уведомяване и на регистратори на домейни, различни от .bg.</p> <p>Не е ясно какво налага разгласяването на тези заповеди чрез публикуването им на интернет страницата на ПВ.</p> <p>Следва да бъде изяснено и защо предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, се смятат за уведомени за заповедта от деня на нейното публикуване, а всички останали адресати – от деня на уведомяване.</p>
--	---